

DKAB 6 2. ÜNİTE

DERS NOTLARIM-2

RAMAZAN

VE ORUÇ

1. ORUÇ VE KUR'AN AYI RAMAZAN

Ramazan,

- Hicri takvimin dokuzuncu ayıdır.
- Toplumumuzda Recep ve Şaban'la birlikte "üç aylar" olarak bilinen aylardandır.
- Ramazan ayının İslam dininde çok özel bir yeri vardır.
- Çünkü bu ay oruç ayıdır ve Kur'an-ı Kerim ilk indirilmeye başlandığı Kadir Gecesi bu aydadır.

Oruç,

Allah rızası için tan yerinin ağarmasından başlayarak güneş batıncaya kadar gün boyu yemekten ve içmekten uzak durarak yapılan bir ibadettir.

Hicri Takvim,

Hz. Peygamberin Mekke'den Medine'ye hicretini tarih başlangıcı olarak kabul eden ve ayın yörüngesi üzerinde dönüşüne göre düzenlenen ay takvimidir. Hicri takvime göre bir ay bazen yirmi dokuz bazen otuz olur. Hicri takvimin esas alındığı kamerî yıl 354 gündür. Miladi takvime göre hicri takvim her yıl 11 gün önce gelir.

İbadetler Yapılış Açısından Üçe Ayrılır

1- Bedenle yapılanlar

2- Mal ile yapılanlar

3- Hem mal hem de bedenle yapılanlar

- Namaz, Oruc
- Zekat, Kurban, Fitre
- Hac

2.1. Ramazan Ayı ve Oruçla İlgili Kavramlar

- **İmsak:** Tan yerinin ağarmasıyla, oruca başlama vaktine denir.
- **Sahur:** Tan yerinin ağarmasıyla imsak vakti arasındaki vakittir.
- **İftar:** Güneşin batması ile oruca açmaya denir.
- **Mahya:** Ramazan ayında minarelere asılan ışıklı yazılara denir.
- **Mukabele:** Bir kişinin Kur'an'ı okuyup diğer kişilerin dinlemesi ve takip etmesi şeklinde yapılan Kur'an okumaya denir.
- **İtikâf:** itikâf, bir mescitte ibadet niyetiyle ve belirli kurallara uyarak inzivaya çekilmek demektir. Kişi vaktini namaz, Kur'an tilâveti, dua, zikir ve tefekkür gibi ibadet ve taatlerle değerlendirir.

- **Kadir Gecesi:** Ramazan ayının son on günü içinde (27. Gecesi olarak kabul ediliyor) mübarek kabul edilen bir gecedir. Bin aydan daha hayırlı bir gecedir.
- **Fidye:** Bir yoksulun bir günlük yiyecek ihtiyacını karşılayacak miktardaki paraya denir.
- **Fitir sadakası(Fitre):** Ramazanın sonuna yetişen ve dinen zengin sayılan her Müslümanın kendisi ve velayeti altındaki kimseler için verilmesi **vacip** olan bir sadakadır. Çocukların fitrelerini aile büyüklerinden birileri verir. Fitre, zekat verilebilecek kişilere verilir.
- **Mani:** Ramazan ayında sahur vaktinde insanları uyandırmak için Ramazan davulcularının söylediği şiiirlere denir.

2.2. Oruçlunun Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Oruç tutarken nelere dikkat etmeliyiz ?

- 1-Oruçlu olan bir kişi, harama el uzatmamalıdır.
- 2- Yalan ve küfür söz söylememeli,
- 3- Dedikodu yapmamalıdır.
- 4- Oruçlu olan biri, kimseye kötü gözle bakmamalıdır.
- 5-Her an Allah (c.c.) ile beraber olduğunu bilmeli ve O'nun vermiş olduğu nimetlerden dolayı Allah'a (c.c.) şükretmelidir.
- 6- Güzel ahlak sahibi olmalıdır.
- 7- İradesine hakim olmalıdır.

Orucunu Bozan Durumlar:

- Bilerek bir şey yiyip içmek.
- Ağza giren yağmur, kar veya doluyu bilerek yutmak.
- Dişler arasında sahurdan kalan nohut tanesi büyüklüğündeki bir yiyecek artığını yutmak.

Bir kimse oruçlu olduğunu unutarak yiyip içerse orucu bozulmaz.

"Oruç bir kalkandır. Oruçlu, saygısızlık yapmasın, kötü konuşmasın. Eğer biri kendisine sataşır, iki defa, 'Ben oruçluyum.' desin. . ."

Oruç Kimlere Farzdır?

Kimler Oruç Tutmayabilir?

- 1- Yaşlı olan
- 2- Yolcu olan
- 3- Hasta olan
- 4- Hamile ve çocuk emziren kadınlar
- 5- Aşırı aç ve susuzluk halinde olan

2.3. Oruç Çeşitleri

1- Farz Oruç	2- Vacip Oruç	3- Sünnet Oruç	4- Kaza Orucu
<ul style="list-style-type: none">➤ Ramazan ayında oruç tutmak,➤ Ramazan'da tutulamayan orucu başka günlerde tutmak (kaza etmek)➤ Kefaret oruçları farzdır	<p>Adak orucu: Kişinin dinen yükümlü (sorumlu) olmadığı halde, bir ibadeti yapmayı kendisi için yükümlülük haline getirmesine denir.</p> <p>Örnek; <i>İstediğim liseyi kazanırsam 3 gün oruç tutacağım deyip Allah'a söz vermek gibi...</i></p>	<p>Hz. Peygamber'in farz ve vacipler dışında tutulmasını öğütlediği oruçtur.</p> <ul style="list-style-type: none">• Muharrem ayının tutulan aşure orucu• Şevval ayında da genellikle altı gün oruç tutardı.• Pazartesi ve Perşembe günleri,• Her ayın 13, 14 ve 15. günleri oruç tutmak	<p>Ramazan ayında bir özürden dolayı tutulamayan veya bozulan oruçların yerine ramazandan sonra güne gün oruç tutmaya denir.</p>

BİLGİ
KUTUSU

Farz: Allah'ın (c.c.) kesinlikle yapılmasını emrettiği şeylerdir.

Vacip: Farz kadar kesin olmamakla beraber dinen yapılması gerekli görülen işlerdir.

Sünnet: Hz. Peygamberin farz ve vacip dışındaki davranışları, tavsiyeleri ve öğütleridir.

2.3. ORUÇ İBADETİNİN İNSANA KAZANDIRDIKLARI

Orucun Bireysel Kazanımları

- ❖ Orucun anlam ve önemini kavrayan insan, güzel davranışlar sergilemeye çalışır.
- ❖ Olumsuz durumlar karşısında duygu, düşünce ve davranışlarını kontrol ederek sabırlı olmaya gayret eder
- ❖ Oruç sayesinde hücreler yenilenecek insan vücudu hastalıklara karşı daha dirençli hâle gelir ve beslenme alışkanlıkları belirli bir düzene girer
- ❖ Ramazan ayında tutulan oruçlar, okunan mukabeleler, kılınan teravih namazları, günahı tekrarlamamak niyeti ve gayretiyle edilen tövbeler insanı manevi yönden temizler

Orucun Toplumsal Kazanımları

- ❖ İftar davetleri, fitre ve sadakalar; yardımseverlik, cömertlik ve dayanışma gibi ahlaki değerlerin kazanılmasında önemli bir rol oynar.
- ❖ Birlik ve beraberlik ruhunu kazandırır.
- ❖ Toplumsal bencillik, kibir ve düşmanlık duygularından arınma programıdır

2.4. BİR DUA ÖĞRENIYORUM: İFTAR DUASI

اللَّهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ
تَوَكَّلْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ

“Al lâhümme leke sumtü ve bike âmentü
ve aleyke tevekkeltü ve alâ rızıkıke eftartü”

“Allah’ım! Senin rızan için oruç tuttum,
sana inandım, sana güvendim. Senin
rızıkla orucumu açtım.”

« Oruçlunun iki sevinci vardır: Birisi
iftar ettiği zaman, diğeri de orucunun
sevabıyla Rabbine kavuştuğu andır»

- ✓ Oruç açılırken dua edilmesi sünnettir.
- ✓ Hz. Peygamber, orucunu açarken iftar duası ederek verdiği nimetler için Allah’a (cc) şükretmiş, oruçlunun iftar vaktinde yaptığı duanın geri çevrilmeyeceğini müjdelemiştir.
- ✓ İftar duasında Yüce Allah’a inancın, güvenin ve bağlılığın önemi dile getirilir. İbadetlerin yalnızca O’nun rızası için yapılacağı, bütün nimetlerin sahibinin Allah (cc) olduğu belirtilir.
- ✓ Aynı zamanda nimetlere şükretmenin önemi hatırlatılır.
- ✓ Bu yönüyle iftar duası oruç tutan kişinin ibadet bilincini güçlendirir